

ನಲವಡಿ ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯ ವಿಭಿನ್ನ ನೆಲೆಗಳು

ಸ್ವಾತಿ ಕೆ.ಎಸ್

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಭಾಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

Abstract:

ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಜನಪದ ರಂಗಭೂಮಿ, ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿ, ಹವ್ಯಾಸಿರಂಗಭೂಮಿ ಎಂಬ ಮೂರು ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು ಮರಾಠಿಗರಿಂದ. ಇದು ಉಗಮಗೊಂಡಿದ್ದು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ, ಮರಾಠಿ ವೃತ್ತಿಕಂಪನಿಗಳು ಉತ್ತರಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಮರಾಠಿ ಎನ್ನುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು ಇವರ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಶಾಂತಕವಿಗಳು ಕರಾವಳಿ ಯಕ್ಷಗಾನದ ನಡೆಯಲ್ಲಿಯೇ 'ಉಷಾಹರಣ' ಎಂಬ ವೃತ್ತಿನಾಟಕವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದರು. ಇವರ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹಲವಾರು ನಾಟಕಕಾರರು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡರು, ಅವರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ನಲವಡಿ ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು ಕೂಡ ಒಬ್ಬರು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಇವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯ ವಿಭಿನ್ನ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

Keywords: ಜನಪದ ರಂಗಭೂಮಿ, ಹವ್ಯಾಸಿರಂಗಭೂಮಿ, ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿ, ನಲವಡಿ ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರೀ, ಅಹಿರಾವಣ-ಮಹಿರಾವಣ.

ಪೀಠಿಕೆ

ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಜನಪದ ರಂಗಭೂಮಿ, ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿ, ಹವ್ಯಾಸಿ ರಂಗಭೂಮಿ. ನಲವಡಿ ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದು ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ. ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು ಮರಾಠಿಗರಿಂದ ಎನ್ನುವಂತಹದ್ದನ್ನು ಕೆಲವು ಅಧ್ಯಯನಗಳು ನಿರೂಪಿಸಿವೆ. ಕನ್ನಡ ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿ ಉಗಮಗೊಂಡಿದ್ದು ಉತ್ತರಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ, ಕಾರಣ ಮರಾಠಿ ವೃತ್ತಿಕಂಪನಿಗಳು ಉತ್ತರಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ

ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಮರಾಠಿ ಎನ್ನುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು ಇವರ ಹಾವಳಿ ಕುರಿತು ಶಾಂತಕವಿಗಳು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಮರಾಠಿಯರ ನಾಟಕ ಕೀರ್ತಿ”

ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಮರಾಠಿಯರ ನಾಟಕದರ್ಥಿ/
ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಮರಾಠಿಯರ ನಾಟಕ ನಟರ
ಮೂರ್ತಿಗಳ ಸಂಚಾರವು/

ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಮರಾಠಿಯರ ನಾಟಕದಾಟ/
ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಮರಾಠಿಯರ ನಾಟಕದೂಟ
ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಮರಾಠಿಯರ
ನಾಟಕಮಯಂ ತಾನಾಯ್ತು ಕರ್ನಾಟಕಂ”¹

Please cite this article as: ಸ್ವಾತಿ ಕೆ.ಎಸ್. (2024). ನಲವಡಿ ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯ ವಿಭಿನ್ನ ನೆಲೆಗಳು. ಸೃಜನಿ: ಇಂಡಿಯನ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಇನ್ಫೋರ್ಮೇಟಿವ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಅಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್, 3(2), 116-122

ಹೀಗೆ ಮರಾಠಿಗರ ಹಾವಳಿಯಿಂದಾಗಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನುಡಿಗೇ ಪೆಟ್ಟು ಬೀಳುವಂತಾಯಿತು. ಇವರ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಶಾಂತಕವಿಗಳು ಕರಾವಳಿ ಯಕ್ಷಗಾನದ ನಡೆಯಲ್ಲಿಯೇ 'ಉಷಾಹರಣ' ಎಂಬ ವೃತ್ತಿನಾಟಕವನ್ನು ರಚಿಸಿ 1877ರಲ್ಲಿ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಜಾಲನೆ ನೀಡಿದರು. ಇವರ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹಲವಾರು ನಾಟಕಕಾರರು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡರು, ಅವರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ನಾಟಕಕಾರರಾದ ಗರುಡ ಸದಾಶಿವರಾಯರು, ವಾಮನರಾವ್ ಮಾಸ್ತರ, ನಾರಾಯಣರಾವ್ ಹುಯಿಲಗೋಳ, ಕಂದಗಲ್ಲ ಹನುಮಂತರಾಯರು, ಚಿತ್ತರಗಿ ಗಂಗಾಧರಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಎಚ್.ಟಿ. ಮಹಾಂತೇಶಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಕಾರರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಲವಡಿ ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಹೆಸರು ಉಲ್ಲೇಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿಗೆ ನಾಟಕ ರಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಕೊಡುಗೆ ಕೊಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ನಲವಡಿ ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಒಬ್ಬರು. ಇವರ ರಚನೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸದೆ, ಅವರೊಬ್ಬ ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿಯ ನಾಟಕಕಾರರು ಎಂದು ಗುರುತಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಕೀರ್ತನಕಾರರು, ಕವಿಗಳು, ಬಯಲಾಟ ರಚನಕಾರರು, ರಂಗಗೀತೆಗಳ ರಚನಕಾರರು ಹೀಗೆ ಮುಂತಾದ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯನ್ನು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೀರ್ತನ ರಚನೆಯ ನೆಲೆ

ನಲವಡಿ ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೀರ್ತನಾಕಾರರು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಬರುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಇವರ ವೃತ್ತಿಯು ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುವುದಾಗಿತ್ತು. ಇವರ ಸಮಕಾಲೀನ ಪರಿಸರವು ಇವರನ್ನು ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಹೊರಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರ-ಸಂಗೀತದ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಞಾನ ಹೊಂದಿದ್ದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು ಹಳಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ರಾಗಬದ್ಧವಾಗಿ

ಹಾಡುವ ಕಲೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದರು. "ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದ ಕೀರ್ತನ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ-ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಷಯ-ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಬಳಸಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದ ಕೀರ್ತಿ ಇವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ."² ಇದು ಇವರ ಕೀರ್ತನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕೀರ್ತನೆಯನ್ನು ಒಂದು ಕಲೆಯನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂಬ ತಾತ್ವಿಕ ಚಿಂತನೆಯಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು 'ಕೀರ್ತನ ತರಂಗಣಿ' ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸುವಂತೆ "ಉಪದೇಶ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕೀರ್ತನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೀರ್ತನ ವೃತ್ತಿಗೂ, ಹೊಸದಾಗಿ ಕೀರ್ತನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ತರುಣಿಗೂ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಅತ್ಯುಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೆ ಯಾರು ಬರೆದಿಲ್ಲ. ನಾನೀಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ."³ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಲವಡಿ ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಕೀರ್ತನೆಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸತನವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ರಂಗಗೀತೆಗಳ ರಚನೆಯ ನೆಲೆ

ಅಂದಿನ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ರಂಗಗೀತೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವಿತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ಪ್ರಧಾನ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ರಂಗಗೀತೆಗಳಿಗೆ ಅಂದಿನ ಹೊಳಪು ಮರೆಯಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳೇ ಇಂದಿನ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದಿನ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದರೂ ಕೇಳುವ ವ್ಯವಧಾನ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಲವಡಿ ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಹಾಡುಗಳು ಅಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದಿತ್ತು. ಇವರ ರಂಗಗೀತೆಗಳಿಗೆ ಕವಿತಾ ರಚನೆಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಹಾಡುಗಳಿಗಾಗಿ ಇವರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಂಡರೂ ಕೇಳಿದಾಕ್ಷಣ ಹಾಡು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕಂದಗಲ್ಲ

ಹನುಮಂತರಾಯರ ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಉದ್ದಾಲಕ ಚರಿತ್ರೆ, ಶೈವಶಾಂತಿ, ಸಂತಸಂಗ, ಶಾಪ ವಿಮೋಚನೆ, ಶಾಲಿವಾಹನ ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಗಳು ಸಂಗೀತ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ರಚನೆಗೊಂಡಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಬಯಲಾಟದ ರಚನೆಯ ನೆಲೆ

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ಮೂಡಲಪಾಯ ಬಯಲಾಟವು ಇಂದಿನ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲೂ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಕವಿಗಳು ಬೇರೆ-ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಾಟಕಗಳ ರಚನೆಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಒಂದಕ್ಕೆ ಜೋತು ಬೀಳದೆ ಅಂದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕ ರಚನೆಗೆ, ಭಕ್ತಿ ನಾಟಕದ ರಚನೆಗೆ ಎಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಒಂದು ಚೌಕಟ್ಟಿನ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ವಿಭಿನ್ನ ರಚನೆಗೆ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ನಲವಡಿ ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳನ್ನು ಸಹ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ನಾಟಕಕಾರರೆಂದು ಹೆಸರಾಗಿದ್ದ ಇವರನ್ನು ಬಯಲಾಟಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಡುವಂತೆ ಜನರು ಸಾಲುಕಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಇವರ ಬಯಲಾಟ ರಚನೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇವರು ಏಳು ಬಯಲಾಟಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ 'ಅಹಿರಾವಣ-ಮಹಿರಾವಣ', 'ಇಂದ್ರಜಿತಕಾಳಗ', 'ರತಿಕಲ್ಯಾಣ', 'ಸುಗಂಧ ಪುಷ್ಪಹರಣ', 'ಹನುಮಂತನಿಗೆ ವೀರಭದ್ರ ದೇವರಿಂದ ಲಿಂಗಧಾರಣ', 'ದ್ರೌಪದಿ ವಸ್ತ್ರಾಪಹರಣ' ದಂತಹ ಬಯಲಾಟಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಕಂಠ ಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳಿಗೆ ಬಯಲಾಟಗಳ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಿಡಿತವಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ರಚಿಸಿದ 'ಅಹಿರಾವಣ-ಮಹಿರಾವಣ'ವನ್ನು ಒಂದೇ ರಾತ್ರಿ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. "ನಲವಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ನಾಟಕ ಪ್ರಿಯರೊಂದಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತ

ಕುಳಿತಿದ್ದರಂತೆ. ಆಗ ಯಾರೊ ಬಂದು ಒಬ್ಬರು ಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳೇ ಒಂದು ನಾಟಕ ಬರೆಯಲು ಎಷ್ಟು ದಿನ ಬೇಕು? ಎಂದು ಕೇಳಿದರಂತೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು ಒಂದು ನಾಟಕ ಬರೆಯಲು ಕಾಲದ ನಿಯಮವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವರ್ಷದುದ್ದಕ್ಕೂ ಬರೆಯಬಹುದು, ಅಥವಾ ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲೂ ಬರೆಯಬಹುದು ಎಂದರಂತೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ನಮಗೊಂದು ಬಯಲಾಟ ಬರೆದು ಕೊಡಿರೆಂದು ಸವಾಲು ಹಾಕಿದರಂತೆ. ಸವಾಲು ಹಾಕಿದಂತೆ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ವಿಚಲಿತರಾಗದೆ ಇದೇ ರಾತ್ರಿ ಬರೆದು ಕೊಡುವೆನೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರಂತೆ. ಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳ ಹಿರೇಮಠದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿದರು. ಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು ನಾಟಕ ಬರೆಯಲು ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಗುಂಪಿನವರು ಅದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ರಾತ್ರಿ ಕಳೆಯದೇ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಾ, ಹರಟುತ್ತಾ ಕುಳಿತರು. ನಾಟಕ ರಚನೆಗೆ ತೊಡಗಿ ಕುಳಿತ ಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು ನಾಟಕ ಮುಗಿಸಿಯೇ ಮೇಲೆದ್ದರಂತೆ. ಆಗಲೇ ಬೆಳಕು ಹರಿದಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಾಟಕ ಬರೆದಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡ ಸವಾಲು ಹಾಕಿದವರು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವರ ಅಶುನಾಟಕತ್ವಕ್ಕೆ ತಲೆಬಾಗಿರಿದರು. ಅದರಲ್ಲೂ ಆ ಬಯಲಾಟದಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಪ್ರಚಲಿತ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದ ಸ್ವತಂತ್ರಾಂಧೋಲನದ ಕುರಿತು ಭಾರತ-ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿರುವರು."⁴ ಈ ರೀತಿಯ ರಚನೆಯು ಅನ್ಯ ನಾಟಕಕಾರರಲ್ಲಿ ವಿರಳ. ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಪ್ರತಿ ಮಾಡಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ದಿನಮಾನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕಂಠ ಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳ ರಚನಾಶೈಲಿ, ವ್ಯವಧಾನ ಅನ್ಯ ನಾಟಕಕಾರರಿಗೆ ಸ್ಪೂರ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು ಏಳು ಬಯಲಾಟಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಕರು ವ್ಯಾಪಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳ ಹೆಸರು ಹಾಕಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಾದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿ ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳಿಂದ ಬರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು

ಆಡಿದಂತವರು, ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಬಯಲಾಟದ ಹಿಂದಿನ ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಯಲಾಟಗಳು ಇವರ ರಚನೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿನ ಹಾಡು, ಶೈಲಿ, ಭಾಷೆ, ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಇವರೇ ಬಯಲಾಟಗಳ ರಚನಕಾರರು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾ ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ. “ಶ್ರೀಕಂಠ ಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಾಸ್ತ್ರಬಲ್ಲ ಪಂಡಿತರು. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಅಭಿನಯಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಅಪೇಕ್ಷೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬಯಲಾಟಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಮೂಡಲಪಾಯದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ಜಾನಪದ ಕವಿಗಳಲ್ಲ; ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅರಿತ ಸುಸಂಸ್ಕೃತರು. ಪೌರಾಣಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ತಾವು ಒಪ್ಪಿದ ಅನುಪ್ರಾಸಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದ ಬಹುಳತೆಯ ಭಾಷಾ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಔಚಿತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡರು. ತಮ್ಮ ಭಾಷಾ ರೀತಿಯ ಬಗೆಗೆ ಅವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಭಾವವನ್ನೇ ತಳೆದವರಾಗಿದ್ದರು.”⁵ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಯಲಾಟಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು ಬರೆದರೆಂಬುದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ.

ಬಯಲಾಟದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳಲ್ಲಿನ ಕರುಣರಸ, ನಾಟಕದ ಸಂಭಾಷಣೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮೂಡಿಬರುವಿಕೆ, ಸರಳ ಭಾಷೆ, ಗಾದೆಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿದ್ದು ಅವು ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾಗಿ ಬಳಕೆಗೊಂಡಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಹಜ ಪ್ರಾಸದಲ್ಲಿ ನೀತಿಮಾತು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಯಲಾಟಗಳನ್ನು ಕಾಣಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಬಯಲಾಟದ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಭೈರವಿ, ಆನಂದಭೈರವಿ, ಕೇದಾರಗೌಳ, ಕಾಂಬೋಧಿ, ಏಕತಾಳ-ರೂಪತಾಳ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಯಲಾಟಗಳಿಗೆ ರಾಗಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುವುದು ಬಯಲಾಟಗಳ ಗೀತೆಗಳ ಸ್ವರೂಪ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು

ಹೊಂದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇವರ ಬಯಲಾಟಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಕಕಾರ ಪಾತ್ರ ಸೃಷ್ಟಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಣಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪದ, ಪ್ರಾಸಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೂ ಭಾಷಿಕವಾಗಿ ಸರಳ-ಸಹಜತೆಯನ್ನು ಬಯಲಾಟಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗೊಳಿಸಿ ಹೊಸತನ ತಂದದ್ದು ನಾಟಕಕಾರರ ರಚನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಯಲಾಟಗಳ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಭಾಷೆ, ಲಾಲಿತ್ಯದ ಶೈಲಿ, ಕಾವ್ಯಮಯ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವೃತ್ತಿರಂಗ ನಾಟಕಗಳ ರಚನಾ ನೆಲೆ

1940ರ ನಂತರ ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿಯ ವೈಭವಕಾಲ ಇಳಿಮುಖದತ್ತ ಸಾಗಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯಮ ಹಾಗೂ ಹವ್ಯಾಸಿ ರಂಗಭೂಮಿ ಕಾರಣವೆಂದು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಇವುಗಳಿಂದಾಗಿ ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಭವಿಷ್ಯವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ಈ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹಲವು ನಾಟಕ ಮಂಡಳಿಗಳು ಮುಚ್ಚಿದವು, ಕೆಲವು ದಿವಾಳಿಯಾದವು. ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿ ಪೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಶಿಸಿ ಹೋಗಬಾರದೆಂಬ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಳಿದುಳಿದ ಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ವೃತ್ತಿನಾಟಕಕಾರರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಹೊಸತನವನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಾಟಕ ರಚಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ “ಕೈಲಾಸ, ಶ್ರೀರಂಗ, ಕಾರಂತರ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗೀಯ ನಾಟ್ಯರಂಗ ವಿರಚಿತ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ನಾಟಕಗಳ ರಚನೆ ನಡೆಯಿತು. ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿ ಮೂಲೆಗುಂಪಾಯಿತು. ಸಾಯುತ್ತಿರುವ ವೃತ್ತಿರಂಗದ ಮೇಲೆ ಹೀಗೆ ಸುಶ್ಚಿತ್ತರು ಮಾಡಿದ ದಾಳಿಯಿಂದ ಸುಕ್ಷಿತರು ಇಂಥ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ನೋಡದಾದರು.”⁶ ಇದರಿಂದ ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿ ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳ್ಳಲು ಹೊಸ ನಾಟಕಕಾರರನ್ನು ಕಾಯಬೇಕಾಯಿತು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿಯ ಚೇತನಕ್ಕೆ

ಕಾರಣರಾದವರು ನಲವಡಿ ಶ್ರೀಕಂಠ ಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು ಮತ್ತು ಕಂದಗಲ್ಲ ಹನುಮಂತರಾಯರು ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳ ನಾಟಕಗಳ ರಚನೆಯನ್ನು ಪೌರಾಣಿಕ, ಭಕ್ತರಸ ಪ್ರಧಾನ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ವಸ್ತು ಪೌರಾಣಿಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಇಂದಿನ ಸಮಕಾಲೀನ ವಿಚಾರಗಳು ಪ್ರತಿಪಾದಿತವಾಗಿವೆ. ಯಾವುದೇ ಸಾಹಿತಿಗಳು ತಮ್ಮ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಗಮನಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗೆಗಿನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಆತನ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಪಾನ ವಿರೋಧ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಗಳನ್ನು ತಂದರು. ಇದು ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳ ರಚನಾಶೈಲಿಯಲಿಯಾಗಿದೆ. ಭಕ್ತರಸದ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಉದ್ದೇಶ, ಕಥಾವಸ್ತು, ಸಂವಿಧಾನ, ಪಾತ್ರಸೃಷ್ಟಿ, ಸಾಹಿತ್ಯಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕಾಣಲಾಗಿದೆ. 'ಹೇಮರೆಡ್ಡಿ ಮಲ್ಲಮ್ಮ' ನಾಟಕವನ್ನು ಭಕ್ತಿಪರನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ವಿಧವಾ ಸಮಸ್ಯೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ, ಮಧ್ಯಪಾನ, ಸ್ತ್ರೀಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗಿವೆ. ಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳ ಮೂಲಕ ಅರಿಯುವ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಇವರ ವೃತ್ತಿರಂಗ ನಾಟಕಗಳ ರಚನೆಯನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಭಾವಾರ್ಥಗಳ ರಚನಾ ನೆಲೆ

ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳ ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ಸಮವೆನ್ನುವಷ್ಟು ಇತರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಭಾವಾರ್ಥಗಳ ರಚನೆಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳು(ಅ), ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳು(ಬ),

ವಚನ ಮುಕ್ತಾವಳಿ, ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯ ವಚನಗಳು, ಪ್ರಭುದೇವರ ವಚನಗಳು, ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳು, ಅಖಂಡೇಶ್ವರ ವಚನಗಳು, ವಚನ ರತ್ನಮಾಲಾ ಹಾಗೂ ಶತಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಭಾವಾರ್ಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂಪಾದನಾ ಕೃತಿಗಳ ನೆಲೆ

ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು ಕೈವಲ್ಯಪದ್ಧತಿ, ದೇವಿಮಹಾತ್ಮೆಯಂಥ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಸರಳ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕಠಿಣ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥ ಕೋಶವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಇತರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಪೂಜಾ-ವ್ರತಾಚರಣೆ ಕೈಪಿಡಿಗಳು, ಸಂಗ್ರಹಗಳು, ಗದ್ಯಕೃತಿಗಳು, ಸಂಕೀರ್ಣ ಕೃತಿಗಳು ಈ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳ ರಚನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನತೆ

ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ತಾತ್ವಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಬೇರೆ ನಾಟಕಕಾರರಿಗಿಂತ ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳ ರಚನೆ ವೈವಿಧ್ಯಮಯದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಎನ್ನುವ ಚಿಂತನೆಯು ನಿರೂಪಿತವಾಗಿದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು ರಂಗಗೀತೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ರಚನೆ ಮಾಡದೆ ಕರ್ಬಲಾ ಹಾಡುಗಳು, ಲಾವಣಿಗಳು, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಹಾಡು, ಬಿಡಿ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಿ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯನ್ನು ಮೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ರಂಗಗೀತೆಗಳನ್ನು ಭಾಷಿಕವಾಗಿ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕವಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು. ಇವರ ಕರ್ಬಲಾ ಹಾಡುಗಳು ಧರ್ಮಾತೀತವಾಗಿ ಹಿಂದೂ-ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಸೌಹಾರ್ದತೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಇವೆ. ಈ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶಾಭಿಮಾನ, ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನ, ಗಾಂಧೀತತ್ವ, ಸ್ವದೇಶಿ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಅನ್ಯಾಯ, ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮುಂತಾದ ದೋಷಗಳ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯಿದೆ. ಈ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಗದ್ಯತನವಿದ್ದು,

ಜಾನಪದ ಶೈಲಿ ಹೊಂದಿರುವುದು ಇವರ ರಚನೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಲಾವಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಯಲು ಹಾಗೂ ಮೇಳ ಲಾವಣಿಗಳನ್ನು ನಲವಡಿ ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು ರಚಿಸಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಲಾವಣಿಗಳಾದಂತಹ 'ಹೈದರಾಬಾದ ರಜಾಕರ ಲಾವಣಿ' ಹಾಗೂ 'ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಜರ್ಮನ್ ಯುದ್ಧ' ಎಂಬೆರಡು ಲಾವಣಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜಾಮನ ಮತ್ತು ಹಿಟ್ಟರ್‌ನ ನಿರಂಕುಶ ಆಡಳಿತದ ವಿರುದ್ಧದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುರುತ್ತದೆ. ಇವರ ಒಟ್ಟು ಲಾವಣಿಗಳ ಆಶಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು, ಶಿಕ್ಷಣ, ಒಕ್ಕಲುತನ, ಮಧ್ಯಪಾನ ವಿರೋಧ ಮುಂತಾದ ವಿಚಾರಗಳು ತಾತ್ವಿಕ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇವರ ಲಾವಣಿ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಜಾನಪದ ಶೈಲಿ, ಪ್ರಾಸಬದ್ಧ ಪದಬಳಕೆ, ಉಪಮಾನಗಳು, ಲಯಬದ್ಧ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ, ಕೆಲವೆಡೆ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಭಾಷೆ ಬಳಸಿರುವುದು ಕಂಡುರುತ್ತದೆ.

ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಜೋಗುಳ ಪದ, ಗುರುಗೀತಾ ಎಂಬ ಕೃತಿಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಶೈಲಿ, ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಶೈಲಿ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಡಿ ಹಾಡುಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮ, ಭಕ್ತಿ, ಕನ್ನಡ ಅಭಿಮಾನ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದ ಅಂಶಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ಭಜನೆ, ಭಾವಗೀತೆ, ಚುಟುಕುಗಳಂತಹ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡಲು ಬರುವಂತಿವೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿ ಹಾಡುಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕಾವ್ಯಾಂಶದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಲವಡಿ ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿ ಕೀರ್ತನೆ, ಜಾನಪದ ಪ್ರಕಾರದ ಒಡಪು, ಲಾವಣಿಗಳ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ

ಪೌರಾಣಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲದೆ ಬಯಲಾಟಗಳನ್ನು ಸಹ ಬರೆದು ತಮ್ಮ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರದ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿದ್ದ ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿಮಾನ ಹೊಂದಿದ್ದು ಲಾವಣಿಗಳು, ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿಮಾನವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು ಕನ್ನಡ ಅಭಿಮಾನ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಸಂಸ್ಕೃತ, ಹಿಂದಿ, ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಒಲವಿದ್ದ ಇವರು ಕನ್ನಡ ಏಕೀಕರಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜ ಚಿಂತಕರಾದ ಇವರು ಸಮಾಜದ ಅಂಕು-ಡೊಂಕುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಸಮಾಜದ ನವ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾಟಕಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಬಿತ್ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟಕಕಾರರೆಂದು ಹೆಸರು ವಾಸಿಯಾದ ನಲವಡಿ ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳ ರಚನೆಯು ಒಂದಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳ್ಳದೆ ವಿಭಿನ್ನ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಚನೆಗೈದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ನಾಟಕಕಾರರ ಕುರಿತು ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೊಳಪಡಿಸುವುದು ಜರೂರಿ.

ಕೊನೆಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

1. ರಂಗನಾಥ, ಎಚ್.ಕೆ. (2014). ಕರ್ನಾಟಕ ರಂಗಭೂಮಿ. ಪುಟ-120.
2. ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಬ. ಹೊರಕೇರಿ. (2000). ನಲವಡಿ ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳು. ಪುಟ. 46
3. ಅದೇ. ಪುಟ-46
4. ಅದೇ. ಪುಟ-40
5. ಅದೇ. ಪುಟ-66
6. ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿ. (1974). ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿ ಅಂದು-ಇಂದು. ಪುಟ-79

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿ. (1974). ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿ ಅಂದು-ಇಂದು. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.
- ಮೃತ್ಯುಂಜಯ, ಬಿ. ಹೊರಕೇರಿ. (1992). ನಲವಡಿ ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳು. ನಲವಡಿ ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳ ಸ್ಮಾರಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ.
- ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಬಿ. ಹೊರಕೇರಿ. (2000). ರಂಗ-ವೃತ್ತಿಂಗ. ರವಿಕೀರ್ತಿ ಪ್ರಕಾಶನ.
- ರಂಗನಾಥ, ಎಚ್.ಕೆ. (2014). ಕರ್ನಾಟಕ ರಂಗಭೂಮಿ. ಹೇಮಂತ ಪ್ರಕಾಶನ.